

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „A Közösség lisszaboni programjának végrehajtása: Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a belső piaci fizetési szolgáltatásokról, valamint a 97/7/EK, a 2002/12/EK és a 2002/65/EK irányelv módosításáról”

COM(2005) 603 final – 2005/0245 (COD)

(2006/C 318/09)

2006. január 18-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 47. cikkének (2) bekezdése, illetve 95. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció véleményét 2006. július 12-én elfogadta (előadó: Jörg Freiherr FRANK VON FÜRSTENWERTH).

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. szeptember 13–14-én tartott 429. plenáris ülésén (a szeptember 13-i ülésnapon) 191 szavazattal 1 ellenében, 3 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Összefoglalás

1.1 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) osztja az Európai Bizottság nézetét, miszerint a belső piac megvalósításához elengedhetetlen az összes határ eltörlése a Közösségen belül annak érdekében, hogy lehetővé váljon az áruk, személyek, szolgáltatások és tőke szabad áramlása. Ehhez szükség van a fizetési szolgáltatások kifogástalanul működő belső piacára, amely azonban még nem adott. Az EGSZB szót emel emellett, hogy az euró sikeres bevezetése után jöjjön létre az egységes európai fizetési térség (Single Euro Payments Area – SEPA) is.

1.2 Az EGSZB támogatja az Európai Bizottság törekvéseit az egységes európai fizetési térség jogi feltételeinek kialakítására, és az irányelv tervét meghatározó lépésnek tekinti.

1.3 Az EGSZB üdvözlöi az Európai Bizottság és az európai hitelgazdaság által az egységes európai fizetési térség létrehozása érdekében indított kezdeményezéseket. A SEPA – kifejezetten nagyra törő – célja, hogy a határokon átnyúló, euróban végrehajtott fizetési műveleteket az európai belső piacon egyszerűen, zökkenőmentesen, biztonságosan és költségkímélő módon lehessen végrehajtani.

1.4 Az EGSZB mindazonáltal felhívja a figyelmet arra, hogy az Európai Bizottság az irányelvjavaslatlaltal olyan szabályozást kezdeményez, amely igen átfogó, ráadásul egyértelműen túllép a határokon átnyúló fizetési szolgáltatásokhoz szükséges jogi kereteken. Ennélfogva – és tekintetbe véve a tagállamok, illetve a fizetési szolgáltatások felhasználói és szolgáltatói számára szükséges átültetési határidőket – az EGSZB attól tart, hogy a túlerhelt és az indokolt mértéken túllépő jogi keret miatt 2008-ra nem sikerül létrehozni az egységes európai fizetési térséget. Az EGSZB az ön- és társszabályozási eszközök nagyobb mértékű figyelembevételét szorgalmazza.

1.5 Az Európai Bizottság által kitűzött cél eléréséhez, azaz ahhoz, hogy 2008-ban működni kezdhesen az egységes európai fizetési térség, valószínűleg elegendő megteremteni a határokon átnyúló inkasszók jogi alapjait és átdolgozni az irányelvjavaslat II. címének (Fizetési szolgáltatók), illetve IV. címének (A fizetési szolgáltatások nyújtásával és használatával összefüggő jogok és kötelezettségek) szükséges jogi szabályozásait (többek között a terhelések engedélyezésével, visszavonhatóságával és visszatérítésével kapcsolatban, lásd IV. cím). Így be lehetne tartani az egységes európai fizetési térség működésbe lépésének 2008-as időpontját.

1.6 Az EGSZB úgy véli, hogy a jobb szabályozást („better regulation”) célzó megközelítésnek – az eddig már elfogadott jogszabályok fényében is – csak az felelhet meg, ha a valóban szabályozást igénylő elemekre összpontosítunk. Ilyen értelemben jó lenne, ha a fizetési szolgáltatások felhasználói és szolgáltatói érdekében az irányelvjavaslat vezérmotívuma a fizetési forgalom támogatása és megkönnyítése lenne, nem pedig megnehezítése a rendszerek költségeit végeredményben növelő, ezáltal a felhasználók körében az elfogadottságot csökkentő bürokratikus intézkedések által.

1.7 Az EGSZB utal arra, hogy a fizetési szolgáltatások egységes piacának létrehozásával kapcsolatban további gondok is felmerülnek, amelyeket ezen a helyen még nem sikerült megoldani. Egyfelől az elektronikus fizetési forgalom biztonságának kérdéseiről és az ezzel összefüggő szempontokról van szó, másfelől azonban arra is utalni kell, hogy a tagállamokban egyre fontosabbnak tekintik a gazdasági életben való részvételhez szinte nélkülözhetetlen folyószámla hozzáférhetőségével kapcsolatos kérdéseket.

1.8 Részleteiben az EGSZB az irányelvjavaslatához egy sor kiigazítást ajánl.

2. Az irányelvjavaslat tartalma

2.1 Az irányelvjavaslat egységes jogi keretbe kívánja foglalni a SEPA-t, megkönnyítve ezzel mindenekelőtt a határokon átnyúló fizetési műveleteket. Az irányelvjavaslat célja a különféle tagállami jogszabályok harmonizálása annak érdekében, hogy

- élénküljön a verseny a nemzeti piacok között, amennyiben egyenlő feltételek jönnek létre,
- növekedjen a piac átláthatósága a fizetési szolgáltatások felhasználói és szolgáltatói számára,
- egységesek legyenek a fizetési szolgáltatások felhasználóinak és szolgáltatóinak jogai és kötelezettségei.

Az irányelvjavaslat főbb szabályozásai a következők:

2.2 Közélcélú fizetési szolgáltatás nyújtásához való jog (II. cím)

2.2.1 A nem hitelintézeti fizetési szolgáltatókra vonatkozó piaca jutási feltételek harmonizálásának célja egyenlő feltételek biztosítása, a versenyhelyzet fokozása a nemzeti piacokon, az utóbbi évek piaci fejleményeinek érvényre juttatása, valamint új generációs szolgáltatók – a fizetési intézmények – piaci megjelenésének elősegítése.

2.3 Átláthatóság és tájékoztatási kötelezettségek (III. cím)

2.3.1 A fizetési szolgáltatások átláthatóságára vonatkozó világos és konzisztens szabályok javíthatják a versenyt, amennyiben nagyobb kínálatot és védelmet nyújtanak a felhasználóknak. Az Európai Bizottság a nemzeti szabályozások helyébe lépő tájékoztatási kötelezettségeket és fizetési szolgáltatásokat javasol.

2.4 A fizetési szolgáltatások felhasználóinak és szolgáltatóinak jogai és kötelezettségei (IV. cím)

2.4.1 Az irányelvjavaslat meghatározza a fizetési szolgáltatások felhasználóinak és szolgáltatóinak alapvető jogait és kötelezettségeit. Az előírások célja, hogy megerősítsék a felhasználók bizalmát az elektronikus fizetési rendszerek iránt, és ezzel biztosítsák az ilyen rendszerek teljesítőképességét és elfogadását.

3. Általános megjegyzések

3.1 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság támogatja az irányelvjavaslat célkitűzését, azaz az egységes európai fizetési térség (SEPA) kialakítását, különös tekintettel a határokon átnyúló fizetési szolgáltatásokra. A fizetési szolgáltatások belső piacának kialakítása már régen esedékes, és a tervek szerint 2008-ban valósul meg.

3.2 Az Európai Bizottság a szabályozáshoz igen átfogó megközelítést választott. A tervezett szabályozások egy része túllép az egységes európai fizetési térség szempontjából szük-

seges jogi kereteken, hiszen az európai átutalási irányelv (97/5/EK), a pénzügyi szolgáltatások távértékesítésére vonatkozó 2002/65/EK irányelv és az elektronikus pénzre vonatkozó 2000/46/EK irányelv révén az átutalásokra már most összehangolt jogszabályok érvényesek.

3.3 A bevált, költségkímélő és hatékony eljárások megőrzése nem akadályozza az egységes európai fizetési térséget. Ellenkezőleg: olyan szabványosítási kezdeményezéseknek szolgálhat alapjául, amelyek egyfelől szavatolják az elért biztonsági és hatékonysági szintet, másfelől – a kapcsolódási pontok ésszerű kezelésével – hozzájárulhatnak az egységes európai fizetési térség magas szintű megvalósulásához. A „better regulation”-elvből kiindulva az EGSZB amellet foglalt állást, hogy a tervezett szabályozások korlátozódjanak az európai belső piac fizetési forgalmának javításához elengedhetetlen lépésekre, valamint azt szorgalmazza, hogy jobban vegyék figyelembe az ön- és társszabályozási eszközöket.

3.4 Az EGSZB úgy látja, hogy az egységes európai fizetési térség fontos feltétele a fizetési szolgáltatók Európa-szerte szabad versenyben zajló, átlátható termékfejlesztésének, amely az ügyfelek javát szolgálja. Az EGSZB ezen túlmenően lényegesnek tartja, hogy a fogyasztók ahogy jelenleg, úgy a jövőben is szabadon választhassanak a fizetési forgalomhoz használt eszközök között, mivel csak így lehet tekintettel lenni az ügyfelek preferenciájára.

3.5 Gondot jelent a banki licenccel nem rendelkező fizetési intézmények hozzáférése a fizetési rendszerekhez. A tisztességes verseny feltételeként egységes felügyeleti jogi szintre van szükség, különben a verseny torzulásától és attól kell tartani, hogy veszélybe kerül a fizetési forgalom és a fizetési szolgáltatók működőképessége és biztonsága (pl. fizetéseképtelenség alakul ki).

3.6 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság azt ajánlja, hogy az intézkedések korlátozódjanak az irányelvjavaslat II. és IV. címében („Fizetési szolgáltatók”, ill. „A fizetési szolgáltatások nyújtásával és használatával összefüggő jogok és kötelezettségek”) felsorolt, a jövőbeni európai inkasszóhoz szükséges szabályozásokra (többek között a terhelések engedélyezésével, visszavonhatóságával és visszatérítésével kapcsolatban). Így az irányelvet valószínűleg még a megadott határidőn belül el lehet fogadni és át lehet ültetni a nemzeti jogba, aminek köszönhetően tartható a fizetési szolgáltatóknak egységes keretfeltételeket kínáló és európai inkasszókat lehetővé tevő egységes európai fizetési térség (SEPA *Direkt Debit*) 2008. évi bevezetése.

3.7 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság nagy örömmel fogadja az irányelvjavaslat azon rendelkezését (79. cikk), mely szerint az Európai Bizottság az irányelv elfogadását követően két éven belül jelentést nyújt be az irányelv végrehajtásáról az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

4. Részletes megjegyzések

4.1 Az irányelvjavaslathoz részleteiben az alábbiakat jegezzük meg.

4.2 2. cikk, első bekezdés – A harmadik országokat érintő tényállások kizárása

4.2.1 A 2. cikk első bekezdése egyértelműen túllép az európai belső piacra érvényes egységes jogi keretfeltételek megalkotásának célján, amikor az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térségen kívüli (azaz harmadik) országokból és országokba történő fizetéseket bele kívánja vonni az irányelv földrajzi alkalmazási területébe. A szabályozás valószínűleg nem tartozik az európai jogalkotó hatáskörébe, ráadásul problematikus. Az európai jogalkotó ugyanis nem garantálhatja, hogy a harmadik országok az európaival összhangban lévő előírásokat vezethetnek be. Ennélfogva például semmiképpen sem lenne helyénvaló a fizető fizetési szolgáltatóját objektív felelősséggel felruházni a harmadik állambeli fizetési műveletek sikeréért akkor, ha az adott államban nem léteznek megfelelő szabályozások.

4.2.2 Az EGSZB azt ajánlja, hogy az irányelvjavaslat alkalmazási területe az európai belső piacon tevékenykedő fizetési szolgáltatásokra korlátozódjon.

4.3 5. cikk és az utána következő cikkek – Egységes felügyeleti jogi szint mint a tisztességes verseny feltétele

4.3.1 A banklicenccel nem rendelkező fizetési intézmények piacra jutásával kapcsolatos felügyeleti jogi követelményeknek (5. cikk és az utána következő cikkek) csak azon aspektusokban volna szabad eltérniük a bankfelügyeleti jogi követelményektől, amelyek tekintetében egy fizetési intézmény nem hasonlítható össze egy teljes mértékű banklicenccel rendelkező hitelintézettel. Más esetben tartani lehet attól, hogy a verseny a hitelintézetek rovására torzul, és komoly veszélybe kerül a fizetési forgalom működőképessége. Ezen túlmenően a banklicenccel nem rendelkező fizetési intézmények hozzáférhetőségének erőltetése kérdésessé teheti a jelenleg előkészületben lévő európai inkasszót, ha esetükben nem teljesülnek ugyanazok a feltételek, mint a hitelintézetek esetében. Ilyen feltétel a kockázatalapú saját tőke, a szakmailag alkalmas és megbízható cégvezető, a cég üzleti tervvel alátámasztott és jól szervezett munkája, valamint a cég munkájának folyamatos felügyelete, beleértve a szükséges szankciók lehetőségét is. A megfelelő felügyeleti szint hiánya azonban mindenekelőtt a felhasználónak a SEPA iránti bizalmát rendítené meg tartósan. Ugyanez vonatkozik a csődvédelemre és az ügyfelek pénzeszközeinek elkülönítését szolgáló szükséges intézkedésekre.

4.3.2 Az EGSZB ezért elengedhetetlennek tartja, hogy a fizetési forgalom kockázatait és veszélyeit illetően minden fizetési intézményre azonos bankfelügyeleti jogi követelmények vonatkozzanak, és hogy a megfelelő felügyeleti szerveket ruházzák fel a szükséges hatáskörökkel.

4.4 30. cikk és az utána következő cikkek – A tájékoztatási kötelezettségek túlformalizálásának elkerülése

4.4.1 Az EGSZB osztja az Európai Bizottság nézetét, miszerint a fogyasztók felé – és a SEPA elfogadásának érdekében –

alapvető fontosságúak a világos és koherens átláthatósági előírások. Fontos, hogy a tájékoztatás szabatos, érthető és olvasható legyen. A túlságosan sokféle és halmozott tájékoztatás akár ellentétes hatással is járhat, és átláthatóság helyett inkább átláthatatlansághoz vezet. Ráadásul a SEPA magánfelhasználójának más tájékoztatásra van szüksége, mint a SEPA-t használó kereskedőnek. Zavaróan hat – és növeli a költségeket – az is, ha az Európai Bizottság egymással összevethető tényállásoknál eltérő átláthatósági követelményeket ír elő. Itt mindenekelőtt a távértékesítésre vonatkozó irányelvre utalunk.

4.4.2 A fogyasztók szemszögéből arra is figyelni kell, hogy a fogyasztóvédelemre nézve kifejezetten gondot jelenthet a harmonizáció választott megközelítése: a teljes harmonizáció és a kölcsönös elismerés. Például nem kizárható, hogy egyes tagállamokban csökken a fogyasztóvédelem elért szintje.

4.4.3 Egyszerűsíteni kellene a tájékoztatás módjára vonatkozó előírásokat (a 30. cikk után). Különösen fontos, hogy a felhasználók tájékoztatását illetően fennmaradjon az a jelenlegi, a fogyasztók számára költségkímélő gyakorlat, hogy – ahol ez szokásos és megállapodáson alapszik – a szerződés módosításairól (33. cikk), a végrehajtott fizetési műveletekről (36. cikk) és az átvett pénzeszközökről (37. cikk) szóló információ számlakivonat formájában vagy elektronikus számlakezelés útján legyen lehívható és álljon rendelkezésre. Lehetővé kellene tenni azt is, hogy a tájékoztatási kötelezettségnek kifüggesztett árjegyzék vagy az Interneten megjelenő közlemény formájában is eleget lehessen tenni. Világosabban kifejezésre kellene juttatni (lásd 31. és 37. cikk), hogy az átalánydíjban a különféle szolgáltatás-lemek díjtételeit az ügyfelek részére csak akkor kell külön megjelölni, ha az egyes szolgáltatás-lemekre különálló, illetve más termék-konstellációk érvényesek.

4.4.4 A felhasználó szemszögéből nézve fontos, hogy a fizetési megbízásoknál, illetve beérkező fizetési műveletek esetén a megbízóról és a kedvezményezettéről szóló egyértelmű adatok mellett a közleményben a fizetési referenciaadatok is hiánytalanul fel legyenek tüntetve. A nyitott tételekhez, illetve követelésekhez való hozzárendelést csak így lehet teljesen automatikus úton elvégezni.

4.5 41. cikk 2. mondat – A meghatalmazás valamennyi formáját meg kell engedni

4.5.1 Az EGSZB egyetért az Európai Bizottság elképzelésével, hogy egy fizetési művelet csak akkor legyen engedélyezettnek tekinthető, ha a megbízó hozzájárulását adta a fizetési szolgáltatónak szóló megfelelő fizetési megbízáshoz. A 41. cikk 2. mondata a megbízó hozzájárulását egy, a „fizetési művelet vagy fizetési műveletek végrehajtására vonatkozó kifejezett meghatalmazás”-tól teszi függővé. Ez a megfogalmazás nem világos. Amennyiben egy szerződéses viszony keretében minden egyes inkasszóművelethez kifejezett meghatalmazásra lenne szükség, jelentősen beszűkülne a hatékony és költségkímélő inkasszó.

4.5.2 Ahhoz, hogy továbbra is alkalmazhatók legyenek az olyan, a fogyasztók szempontjából is bevált és költséghatékony eljárások, mint például a beszedésre szóló felhatalmazás, az irányelvjavaslatnak a kivételeket nem ismerő teljes harmonizáció helyett a minimális összehangolást kellene megcélözni.

4.6 48. cikk, (2) és (3) bekezdés – *Vitatott fizetési műveletek esetén nem kiegyensúlyozott a bizonyítási teher megoszlása*

4.6.1 A fogyasztók nem fogják elfogadni a SEPA-t, ha kérdéses meghatalmazások esetén leküzdhetetlen bizonyítási nehézségekkel találják szemben magukat. Az EGSZB osztja az Európai Bizottság megközelítését, hogy a felhasználónak meg kell könnyíteni a bizonyítást.

4.6.2 Ennek azonban nem szabad oda vezetnie, hogy a fizetési szolgáltatónak komoly visszaélés esetén nincs lehetősége ellenbizonyítékot szolgáltatni. A 48. cikk (2) bekezdése mégis éppenséggel megakadályozza, hogy a fizetési szolgáltató bizonyítani tudja a felhasználó súlyos gondatlanságát vagy akár előre megfontolt szándékát. Jóllehet amennyiben a fizetési szolgáltatás súlyosan gondatlanul vagy akár szándékosan eljáró felhasználó-jára már nem lehet rábizonyítani tettét, ez is kifejezetten a gondosság bevett szempontjainak figyelmen kívül hagyására, sőt visszaélésre csábít. A szabályozás azt is eredményezheti, hogy bizonyos elektronikus fizetési eljárások csak nagyon szűk korlátok között lesznek lehetségesek.

4.6.3 Az EGSZB a tisztességes tehermegosztás mellett foglal állást. Ennek értelmében a fizetési szolgáltató feladata annak bizonyítása, hogy a fizetés-hitelesítési eszköz tulajdonosa maga adta ki a fizetési megbízást. Amennyiben a fizetési művelet különleges és a visszaélés lehetőségét kizáró elismert biztonsági funkciókkal zajlott, az első látszat szerinti bizonyíték kell, hogy számítson, miszerint a fizetési szolgáltatás felhasználója maga engedélyezte a fizetési műveletet, vagy legalábbis súlyosan gondatlan módon járt el. Egyébiránt nem volna szabad túlzott módon beszűkíteni a bizonyítás nemzeti bíróságok általi mérlegelését, mivel a tagállamok polgári peres jogalkotása nincs összehangolva.

4.7 49. cikk – *Jogbiztonság teremtése a nem engedélyezett fizetési műveletek esetén a visszatérítésre vonatkozó egységes jogvesztő határidők segítségével*

4.7.1 Az irányelvjavaslat indoklásában az Európai Bizottság megjegyzi, hogy a Közösségben évente mintegy 231 milliárd tranzakció zajlik a fizetési szolgáltatások keretében. Már ez nyilvánvalóvá teszi, hogy adott pillanatban jogbiztonságra van szükség abban a kérdésben, hogy a tranzakció engedélyezett volt-e vagy sem. A megfelelő jogbiztonság megteremtéséhez be kell határolni, hogy a fizetési szolgáltatás felhasználójának visszatérítési igénye meddig érvényesíthető. Fontos, hogy a határidő tisztességes legyen. Az EGSZB az egy éves határidőt tartja helyénvalónak.

4.7.2 A 45. cikk értelmében a fizetési szolgáltatás felhasználójának jogosan kötelessége, hogy rendszeresen ellenőrizze a számláján megjelenő fizetési műveleteket, és késedelem nélkül kifogást emeljen a nem engedélyezett műveletek ellen. Ezért következetes és kiegyensúlyozott, ha a fizetési szolgáltatás felhasználójának visszatérítési igénye a nem engedélyezett fizetési műveletek vonatkozásában egy évre korlátozódik. Így mind a fizetési szolgáltatók, mind a fizetési szolgáltatások felhasználói megfelelő jogbiztonsággal rendelkezzenek azzal kapcsolatban, hogy az említett határidő lejártával a fizetési művelet végleges. Az egy éves határidő ezenfelül összhangban lenne a 44. cikkben említett megőrzési kötelezettséggel.

4.8 49. és 50. cikk – *A felelősség megoszlásának átgondolása*

4.8.1 Az EGSZB úgy véli, hogy a fizetési szolgáltató és a felhasználó között a felelősség megfelelő megosztására van szükség. Különben a fogyasztó nem használja fel, a fizetési szolgáltató pedig nem kínálhatja megfelelő áron az adott fizetési szolgáltatást.

4.8.2 Az EGSZB ésszerűnek tartja a fizetési szolgáltató objektív felelősségét a nem engedélyezett fizetési műveletek esetén – ahogy ezt a 49. cikk javasolja –, amennyiben a felhasználó gondosan és a szerződésnek megfelelő módon kezeli a fizetés-hitelesítési eszközt.

4.8.3 Az EGSZB helyesnek tartja, hogy az 50. cikk a felhasználó felelősségét 150 euróra korlátozza, amennyiben a felhasználó a gondos kezelés ellenére nem vette észre a fizetés-hitelesítési eszköz elvesztését, de ezt késedelem nélkül bejelentette. Ha azonban a felhasználó nem jelenti be késedelem nélkül az eszköz elvesztését – jóllehet ez a 46. cikk értelmében kötelessége –, és ennél fogva a fizetési szolgáltatónak nincs lehetősége a kár elhárítására vagy korlátozására, akkor a kérdéses felhasználót nem kellene a felelősség vonatkozásában gondosan eljáró felhasználók terhére privilegizálni.

4.9 53. cikk – *A visszatérítési határidő egyértelmű meghatározása*

4.9.1 Az európai inkasszónak alapvető jellegzetessége a visszatérítési igény érvényesítése. Ennek során alapvető, hogy az engedélyezett fizetési műveleteknél a visszatérítési igény érvényesítésének végső határideje a fizetési művelet minden érintettje számára világosan meghatározható legyen. Amennyiben – az 53. cikk (1) bekezdés első mondatának rendelkezése szerint – a határidő kezdete össze van kapcsolva azzal az időponttal, amikor a megbízó tudomást szerzett a kérdéses fizetési műveletről, az egyértelmű végső határidő nem biztosított, mivel sem a kedvezményezett, sem pedig annak fizetési szolgáltatója nem tudja, hogy a megbízó fizetési szolgáltatója valójában mikor tájékoztatta a megbízót a számláját érintő fizetési műveletről.

4.9.2 Ennek háttérben az áll, hogy a számlakivonatossági tájékoztatás rendelkezésre bocsátásának frekvenciája a gyakorlatban nagyon eltérő. A számlakivonatossági tájékoztatás egyes esetekben csak negyedévenként áll rendelkezésre, máskor hetente vagy akár naponta. Ez a felhasználói preferencia és a költségek kérdése. Ennélfogva a visszatérítési határidő a tájékoztatás frekvenciájának függvényében az iménti példák alapján „3 hónap plusz 4 hét”, „1 hét plusz 4 hét” vagy akár „1 nap plusz 4 hét” is lehet. Így aligha megállapítható a fizetési művelet véglegessége, ami szinte megoldhatatlan gondot jelenthet az előkészületben lévő európai inkasszó vonatkozásában, és komolyan kérdésessé teheti ezen eljárás megvalósítását.

4.9.3 Ezért az EGSZB javasolja, hogy a négyhetes határidő – az 53. cikk (1) bekezdésének megfelelően – a megbízó tájékoztatásával induljon, azonban 8 héttel a terhelésnek a megbízó számláján való elkönyvelése után minden esetben érjen véget.

4.10 60., 61. és 67. cikk – Világosan szét kell választani a végrehajtásban érintett fizetési szolgáltatók feladatköreit

4.10.1 A 60., 61. és 67. cikk a fizetési művelet sikerességét összekapcsolja a kedvezményezett számláján történő jóváírással. Ezzel minden látható ok nélkül szakít az átutalásra vonatkozó eddig érvényes európai jogszabályokkal, és összekeveri a megbízó, illetve a kedvezményezett fizetési szolgáltatójának szerződésben megállapított feladatköreit. A megbízó fizetési szolgáltatójára ugyanis olyan kötelezettség hárulna, amely kizárólag a kedvezményezett fizetési szolgáltatójának feladatkörébe tartozik, és a megbízó fizetési szolgáltatója által nem ellenőrizhető.

4.10.2 Ezért az EGSZB javasolja, hogy ne változzon a fizetési forgalomra vonatkozó jogszabályoknak az európai átutalási irányelv alapján minden tagállamban egységesen érvényben lévő elve. Ennek értelmében a megbízó fizetési szolgáltatója a kedvezményezett fizetési szolgáltatójáig vezető szakaszért felel. A kedvezményezett számláján történő jóváírásig tartó szakasz pedig a kedvezményezett fizetési szolgáltatójának felelősségi köre.

4.11 60., 61. és 67. cikk – A végrehajtási határidőket reálisztikusan kell megszabni

4.11.1 Az EGSZB fontosnak tartja a végrehajtási határidők oly módon történő rögzítését, hogy egyfelől egyértelműen optimalizálódjon a jelenlegi helyzet, másfelől azonban a műszaki megvalósítás ne járjon aránytalanul magas költségekkel, következésképpen áremelkedéssel a fizetési forgalomban.

4.11.2 A 60. és 61. cikkben meghatározott végrehajtási határidő – 1 banki munkanap (elfogadás napja plusz 1 banki munkanap) – a jelenlegi állás szerint túlságosan ambiciózus lehet. Jelenleg az európai átutalási irányelv alapján a határokon átnyúló fizetési forgalomra 6 banki munkanapos ügyintézési időszak van érvényben (elfogadás napja plusz 5 banki munkanap plusz 1 napos jóváírási határidő = 5 napos határidő a megbízó fizetési szolgáltatója számára a kedvezményezett fizetési szolgáltatójánál történő jóváíráshoz plusz 1 napos határidő a kedvezményezett fizetési szolgáltatója számára a kedvezményezettnél történő jóváíráshoz), ettől azonban el lehet térni. Számos regionális és kisebb fizetési szolgáltató jelzi, hogy nem tudja betartani ezt az előírást. A tervezett (maximális) végrehajtási határidő (1 napos határidő a megbízó fizetési szolgáltatója számára a kedvezményezettnél történő jóváíráshoz) az eddig megengedett futamidő hatod része lenne. A fizetési szolgáltatók kijelentései szerint a műszaki megvalósítás aránytalanul magas költségekkel is járna, és a fizetési forgalomban szükségszerűen áremelkedéshez vezetne. Az európai hitelgazdaság kötelezettséget vállalt arra (lásd „Credeuro-egyezmény”), hogy az euróban történő fizetési műveletekre legfeljebb három banki munkanapos végrehajtási határidőt ír elő, egyéb európai valutában történő fizetési műveletekre pedig három banki munkanapos ügyintézési határidőt.

4.11.3 Az EGSZB javasolja, hogy – a regionális, illetve a kisebb fizetési szolgáltatók versenyhátrányainak esetében – átmeneti időszakként egy 3 napos ügyintézési határidő legyen a kiindulópont. Ez azonban nem érintheti a kizárólagosan belföldi fizetési műveletekre vonatkozó rövidebb végrehajtási határidők engedélyezését (lásd 64. cikk).

Brüsszel, 2006. szeptember 13.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Anne-Marie SIGMUND